

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Iacobi Lobbetii Leodiensis E Societate Iesv. Specvlvm
Ecclesiasticorvm, Ac Religiosorvm.**

Lobbet de Lanthin, Jacques

Leodii, 1640

Tertia Ratio. Sabbatismus, seu annua veneratio primæ consecrationis.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-47105](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-47105)

ille hac medicina, & tu utere: erit etiam illa pro secreto familiari, quo arcana mentis iam sparsa colligas, & ad seipsa reuoces. Erit *officina cœlestis*, in qua singas, & excudas scutum fidei, galeam salutis, gladium spiritus, quo & hostem petas, & omnia eius tela, vel eludas, vel frangas. Erit *officina cœlestis*, in qua ardeat, atque æstuet ignis diuini amoris, à quo deinde Christum in teipso efformes, qui forte à liberiore vita, geluque rigidi pectoris malè fuerat deformatus. Erit *aula mentis* in qua libero pede, liberis, inquam, affectibus ambules, & Deo plenius delectijs fruaris æternis. Erit denique *Sabbathum delicatum*, in quo parentur escæ, coquatur panis, in cuius fortitudine ascendas, non dico vsque ad montem Dei Oreb, sed ad cœlum vsque, ad sedem gloriæ, thronum beatitudinis, Sabbathum æternitatis.

TERTIA RATIO.

Sabbathismus, seu annua veneratio primæ consecrationis.

IAm inde à prima huius vniuersi molitione benedixit Deus diei septimo, id est Sabbatho, eumque sanctificauit, id est festum, ac solennem Adamo, posterisque esse voluit, vt sic in ætates longè consequentes abiret memoria creationis, quæ etiam omnino decet diem illum quo primum per manus Pontificias inaugurati sumus: ex vero enim in illa

L

die.

die abijmus in *nouam in Christo creaturam*, vt discretè inculcat Paulus, & ipsa loquendi ratio, iam inde à primis sæculis, à sacris historiographis vsurpari solita. Vbi enim recensent illi gesta summorum Pontificum, vbi sacras Episcoporum, Presbyterorum, Diaconorum ordinationes: vulgò vtuntur hac voce; *creauit* Episcopos per diuersa loca tot, *Creauit* tot Presbyteros, Diaconos, vt hac loquendi formula insinuent eos ex illo die quodammodo creatos, & recreatos esse, atque omninò in nouam transisse creaturam. Quod si ita est, dies ille benedictus, sacer, ac festiuus esse debet, annuaque solennitate recolendus, ne vnquam tanti beneficii memoria ex animo dilabatur. Et certè iam inde à primis annis is videtur fuisse tener, & lacteus sensus pietatis, quo sacrati mystæ, & diem illum sedulò colere, & se ad omnem muneris sui partem instaurare.

Appello prima Ecclesiæ lumina, augustaque nomina, quibus diem illum albo, fœlicique calculo notauerunt Sancti Patres. Græci enim dixerunt ἑορτήν, id est, festum, Latini *diem natalem*. Leo magnus, *Natalitium diem*, & *annua festa Pastoris*. S. Ambrosius *natalem Sacerdotij*. S. Augustinus *diem solennem Episcopatus: diem anniuersarium ordinationis*. Gregorius Turonensis *solennitatem natalitij*. Hilarius Papa *natalis festiuitatem*. Petrus Chrysologus *festa natalitia*.

Censabant

Censebant nimirum isti Patres lucem illam sibi natalem, qua in sacros ordines fuerant ascripti. Et meritò, si enim ea natalis censeretur, à qua habes esse, multo magis ea à qua benè esse sortitus es.

Et hinc alterum exurgit beneficii caput, ex quo huic plus debeas, quam illi.

Ab hac enim nactus es esse quoddam cœleste, ac diuinum, ab illa tantum relinquitur mortalis quædam, & humana conditio, nihilo cæteris hominibus superior. Nimirum ea dies, quæ tuæ inaugurationi illuxit, eo te euexit, ut in aliquam Dei similitudinem, & beati Numinis communionem admittereris, & humanam quodammodo deposuisse videreris. Audisti enim ipso primæ veritatis testimonio. *Ego dixi: Dii estis. Et, ipse Deus stetit in* ps. 81.
Synagoga Deorum id est Sacerdotum, quam nominis maiestatem agnouere Sancti Patres Apostolis Constit. Apost. l. 2. c. 26.
 propiores, è quibus Clemens Romanus Sacrorum Præfectum, cultusque diuini magistrum vocare solitus *Terrestrem Deum*.

Et magnus ille ab Arcopago Dionysius eam De Eccl. Hierar. c. 1.
 vim Sacerdotij Christiani esse prodit, ut *Pontifex*
Deus fiat, inter homines diuinus, & numine sacrosancto plenus: quæ persuasio non tantum ab Ecclesia, virisque sanctis recepta ex pio quodam excessu mentis, gustuque diuinorum, verum etiam ad barbaros usque dimanauit, eorumque animos au-

84 SPECVLVM ECCLESIASTICORVM,
gusta quadam illius ordinis maiestate commouit.

L. 12. c.
45.

Nicephorus grauis auctor scribit Theotimum
Scythiæ Episcopum à virtute, & mirifica dignitatis
amplitudine in ea fuisse opinione, vt passim ab
Hunnis appellaretur *Deus Romanorum*.

Imo iam inde ab exordijs mundi inualuit ea ap-
pellatio, vt Sacerdos Deus diceretur. Clemens Ro-
manus ex Apostolica traditione refert iustum Seth
vocatum esse Deum quod religione præstaret, &
primus Sacerdotio fungeretur: primus enim cœpit
inuocare nomen Domini, adeoque primus Sacer-
dos, primus in terris Deus.

Ex quibus omnibus id tantum confici velim,
diem ordinationis, diem Sacerdotij natalem esse: in
ea quippè desijsti quodammodo esse quod eras, &
esse cœpisti quod non eras: factus enim, vt cum
2. Cor. 5.
v. 17. Apostolo loquar. *In Christo noua creatura, vetera
transierunt, ecce facta sunt omnia noua.*

Ea porro nouitas, is diuinorum natalium splen-
dor facit vt eum diem æstimemus nobis verè fuisse
sabbathum, id est sacrum, festum, solennem, cui vt
olim sabbatho benedixit Deus, & quem omnino
sanctificauit.

Vt autem ea Dei benedictio, & ab illa ducta
sanctitas duret in seros annos, imo excitetur, &
augeatur magis, visum est eum diem anniuersaria
deuotione recolere, vt si fortè lapsu temporis ali-
quid

quid de prima illa sanctitate exciderit, reparetur.

Eam rationem affert D. Paulus ad Timotheum, quem in hunc modum inuitat. *Admoneo te, ut resuscites gratiam Dei, quæ est in te per impositionem manuum mearum.*

Sicut sopitus ignis, & sub obscuro cinere latens sensim imminuitur, atque interit: ita igneus ardor, feruorque entheus, qui in die ordinationis excitatus fuerat, facile tegitur multo temporis cinere, à quo nisi suscitetur, obruitur, & omninò perit.

Suscitatur autem annua illa deuotione, & grata primi illius sabbathi memoria.

Ad eam antiqui Patres tria olim contulisse leguntur, quæ R. P. Ludouicus Cresollius in suo *Mystagogo*, ea qua cætera solet dicendi copia, fusius explicat: ego paucis attingo.

Primum enim, qui natalitia celebrabat sua, diuinis sacris operabatur, & tanquam nouus Aaron in sancta veniens, non quidem fulgentibus in gemmis inscripta Tribuum nomina: sed religioso in pectore admissa populi Christiani vota deferebat.

Tum sacram è pulpito habebat concionem, in qua diserta lingua, accenso spiritu de Sacerdotij præstantia, de muneris sibi impositi magnitudine, de Ecclesiæ dignitate multis differebat.

Tum denique re diuina perfecta, & votis ritè, pieque solutis, inibat conuiuium, quod non tam

86 SPECVLVM ECCLESIASTICORVM,
effusa vini copia, & varius ciborum apparatus,
quam liberalis, & innocua modestia condiebat. Id
epulum, & quæ ex eo fluebat honestissima, ac suaui
reliquæ diei hilaritas, à D. Chryologo nominatur
Sacerdotum gaudia. A D. Leone *communis letitia*
appellatur: ita ad omnes omninò fideles illius diei
festiuitas emanabat. Vt ab illis ad te etiam deriuari
patiaris, vrget ipsa dies sabbathi, quæ te primum Sa-
cerdotem, nouamque in Christo creaturam vidit,
suspexit, amauit.

CAPVT V.

De Sacramento Ordinis.

IN hoc argumento duo mihi tractanda propo-
sui. Primum sitne in Ecclesia verum ordinis Sa-
cramentum? tum quis ordinum numerus, & quæ
numeri ratio?

§. PRIMVS.

*Sitne in Ecclesia verum Ordinis Sa-
cramentum?*

In Lib. de
Cap. Ba-
byl. c. de
Ordine.

LVtherus, qui ab ordine suo transfuga discesse-
rat, & in immanè chaos, confusionemque
perditæ mentis totus excesserat; insolenti, temera-
rioque ausu negauit ordinem inter Ecclesiæ Sacra-
menta reponi oportere.

Calvinus